

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII NAUKI
ZESPÓŁ HISTORII KARTOGRAFII
POLSKIE TowARZYSTWO GEOGRAFICZNE
KOMISJA HISTORII GEOGRAFII

Z DZIEJÓW KARTOGRAFII
TOM XII

KARTOGRAFIA POLSKA XIX WIEKU
W DOROBKU
BOLESŁAWA OLSZEWICZA

Pod redakcją
WIESŁAWY WERNEROWEJ I JERZEGO OSTROWSKIEGO

Wrocław–Warszawa 2000

BOLESŁAW OLSZEWICZ
(1893–1972)

KARTOGRAFIA POLSKA XIX WIEKU
W DOROBKU
BOLESŁAWA OLSZEWICZA

*Poświęcamy pamięci
Profesora BOLESŁAWA OLSZEWICZA*

POLISH ACADEMY OF SCIENCES
INSTITUTE OF THE HISTORY OF SCIENCE
TEAM FOR THE HISTORY OF CARTOGRAPHY

POLISH GEOGRAPHICAL SOCIETY
COMMISSION FOR THE HISTORY OF GEOGRAPHY

FROM THE HISTORY OF CARTOGRAPHY

Volume XII

THE 19th CENTURY
POLISH CARTOGRAPHY
IN BOLESŁAW OLSZEWICZ'S OUTPUT

Proceedings from the 20th All-Polish
Conference of the History of Cartography
Polanica-Zdrój 13–15 april 2000

Edited by

WIESŁAWA WERNEROWA and JERZY OSTROWSKI

Wrocław–Warsaw 2000

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII NAUKI
ZESPÓŁ HISTORII KARTOGRAFII

POLSKIE Towarzystwo GEOGRAFICZNE
KOMISJA HISTORII GEOGRAFII

Z DZIEJÓW KARTOGRAFII

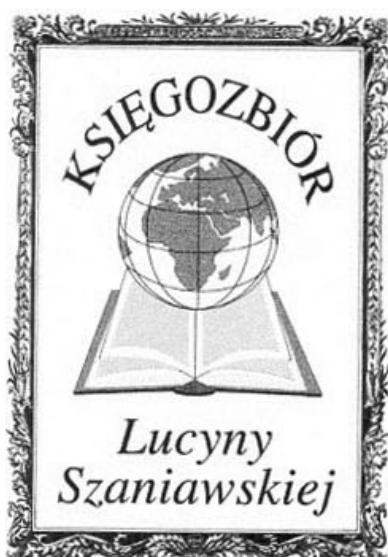
Tom XII

KARTOGRAFIA POLSKA XIX WIEKU
W DOROBKU
BOLESŁAWA OLSZEWICZA

Materiały XX Ogólnopolskiej Konferencji
Historyków Kartografii
Polanica-Zdrój 13–15 kwietnia 2000

Pod redakcją

WIESŁAWY WERNEROWEJ i JERZEGO OSTROWSKIEGO

Wrocław–Warszawa 2000

Redakcja: Wiesława Wernerowa, Jerzy Ostrowski

Projekt okładki: Wiesława Wernerowa

Tłumaczenie na angielski: Robert Skarżyński

Redakcja techniczna i łamanie: Piotr Dacko

Praca wydana dzięki pomocy finansowej Komitetu Badań Naukowych
uzyskanej przez Polskie Towarzystwo Geograficzne

© Copyright by: IHN PAN, PTG

ISSN 0138-0850
ISBN 83-86062-96-7

Wydawnictwo:

Rynek-Ratusz 11/12, 50-106 Wrocław
tel. (071) 34-386-69, fax 34-367-46
e-mail: pttk@pnet.pl

Druk: XENA Wrocław

Spis treści

<i>Wiesława Wernerowa, Jerzy Ostrowski</i>	
Przedmowa	11
Część I – SYLWETKA UCZONEGO	
<i>Józef Babicz</i>	
Bolesław Olszewicz (1893–1972) – historyk geografii i kartografii	19
<i>Jadwiga Bzinkowska</i>	
Korespondencja Bolesława Olszewicza ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej	24
<i>Piotr Grabowski</i>	
Działalność B. Olszewicza w zakresie bibliotekarstwa i bibliografii	34
<i>Teresa Bogacz</i>	
Zainteresowania regionalne Bolesława Olszewicza	48
<i>Jerzy Komorowski, Beata Konopska</i>	
Krajoznawstwo w działalności i pracach Bolesława Olszewicza	55
<i>Piotr Grabowski</i>	
Udział Bolesława Olszewicza w pracach Komisji Ustalania Nazw Miejscowych na terenach Ziem Odzyskanych w latach 1946–1951	61
<i>Ewa Szynkiewicz</i>	
Dydaktyka oraz kierunki badań w pracach magisterskich wykonanych na Uniwersytecie Wrocławskim pod opieką profesora Bolesława Olszewicza	71
<i>Jerzy Ostrowski</i>	
Historia kartografii w Podręcznym Słowniku Geograficznym Edwarda Maliszewskiego i Bolesława Olszewicza z lat 1925–1927	84
Część II – REGIONALNE SPOJRZENIE NA KARTOGRAFIĘ POLSKĄ XIX WIEKU B. OLSZEWICZA	
<i>Jerzy Ostrowski</i>	
Ziemie zaboru rosyjskiego ze szczególnym uwzględnieniem Królestwa Polskiego w Kartografii polskiej XIX wieku Bolesława Olszewicza	91
<i>Jadwiga Bzinkowska</i>	
Próba oceny stanu opracowania dziewiętnastowiecznej kartografii Galicji	95
<i>Roman Wytyczak</i>	
Kartografia Śląska w dorobku Bolesława Olszewicza	100

<i>Wiesława Żyszkowska</i>	
Mapa Wielkopolski Edwarda Raczyńskiego z lat 1807–1812	105
<i>Wiesława Wernerowa</i>	
Prace kartograficzne Polaków poza ziemiami dawnej Polski w XIX w. w opisach bibliograficznych B. Olszewicza	121
 Część III – <i>KARTOGRAFIA POLSKA XIX WIEKU</i> B. OLSZEWICZA W UJĘCIU TEMATYCZNYM	
<i>Zbigniew Wójcik</i>	
Mapy i plany geologiczno-górnictwne w <i>Kartografii polskiej XIX wieku</i> Bolesława Olszewicza	147
<i>Janina E. Piasecka</i>	
Mapy hydrograficzne i atlasy geograficzne w świetle bibliografii B. Olszewicza	163
<i>Beata Konopska</i>	
Kartografia historyczna XIX wieku w przeglądzie chronologiczno-bibliograficznym Bolesława Olszewicza	167
<i>Henryk Bartoszewicz</i>	
Polska kartografia miejska XIX wieku w badaniach Bolesława Olszewicza	170
<i>Jerzy Ostrowski</i>	
Piśmiennictwo kartograficzne w <i>Kartografii polskiej XIX wieku</i> Bolesława Olszewicza ..	180
 Część IV – MATERIAŁY BIBLIOGRAFICZNE DO KARTOGRAFII XIX WIEKU W KONTEKCIE ZBIORÓW NIEKTÓRYCH BIBLIOTEK I ARCHIWÓW	
<i>Grażyna Dudzicka, Irena Grzybowska</i>	
XIX-wieczna kartografia tematyczna ziem polskich w zbiorach Centralnej Biblioteki Geografii i Ochrony Środowiska w Warszawie	189
<i>Magdalena Lewnau</i>	
Zawartość zbiorów kartograficznych Centralnej Biblioteki Wojskowej w świetle materiałów Bolesława Olszewicza <i>Kartografia polska XIX wieku</i>	201
<i>Andrzej Konias</i>	
XIX-wieczne mapy topograficzne ziem polskich w Zbiorach Kartograficznych Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego	207
<i>Janusz Golaszewski</i>	
Zasób kartograficzny Archiwum Państwowego we Wrocławiu	215
<i>Paweł E. Wespółski</i>	
Kartograficzny obraz degradacji przestrzeni miejskiej na XIX-wiecznych mapach i planach na przykładzie warszawskiego Żoliborza	223
 DODATKI	
Bibliografia prac Bolesława Olszewicza	235
<i>Lucyna Szaniawska</i>	
Projekt prac nad centralnym katalogiem poloników kartograficznych XIX wieku	247

Contents

<i>Wiesława Wernerowa, Jerzy Ostrowski</i>	
Preface	15
Part one – THE SILHOUETTE OF THE SCIENTIST	
<i>Józef Babicz</i>	
Bolesław Olszewicz (1893–1972) – historian of geography and cartography	22
<i>Jadwiga Bzinkowska</i>	
Bolesław Olszewicz's correspondence in the collection of the Jagiellonian Library in Cracow	33
<i>Piotr Grabowski</i>	
Bolesław Olszewicz's activity in the line of librarianship and bibliography	46
<i>Teresa Bogacz</i>	
Bolesław Olszewicz's regional interests	54
<i>Jerzy Komorowski, Beata Konopska</i>	
Sightseeing in the activity and works of Bolesław Olszewicz	60
<i>Piotr Grabowski</i>	
The participation of Bolesław Olszewicz in the works of the Commission for Establishing Toponyms in the years 1946–1951	69
<i>Ewa Szynkiewicz</i>	
The didactics and research programmes in M.Sc. theses at Wrocław University with Professor Bolesław Olszewicz in charge	83
<i>Jerzy Ostrowski</i>	
The history of geography in the <i>Podręczny Słownik Geograficzny</i> by E. Maliszewski and B. Olszewicz from the years 1925–1927	88
Part two – A REGIONAL APPROACH TO THE 19th CENTURY POLISH CARTOGRAPHY BY B. OLSZEWICZ	
<i>Jerzy Ostrowski</i>	
Lands of the Russian partition sector with particular regard to the Polish Kingdom in the <i>Kartografia polska XIX wieku</i> by B. Olszewicz	93
<i>Jadwiga Bzinkowska</i>	
An attempt to evaluate the study of the 19th century cartography of Galicia	98

<i>Roman Wytyczak</i>	
Silesian cartography in Bolesław Olszewicz's output	103
<i>Wiesława Żyszkowska</i>	
The manuscript map of the Poznań Department by Edward Raczyński from the years 1807–1809	120
<i>Wiesława Wernerowa</i>	
Cartographic works of Poles beyond the lands of former Poland in the 19th century .	143
Part three – THE 19th CENTURY POLISH CARTOGRAPHY IN ITS THEMATIC ASPECT	
<i>Zbigniew Wójcik</i>	
Geological and geological-mining maps and plans in <i>Kartografia polska XIX wieku</i> by Bolesław Olszewicz	162
<i>Janina E. Piasecka</i>	
Hydrographic maps and geographical atlases in <i>Kartografia polska XIX wieku</i> by Bolesław Olszewicz	166
<i>Beata Konopska</i>	
The 19th century historical cartography in the chronological-bibliographical review by Bolesław Olszewicz	169
<i>Henryk Bartoszewicz</i>	
Polish 19th century urban cartography as researched by Bolesław Olszewicz	179
<i>Jerzy Ostrowski</i>	
Cartographic literature in <i>Kartografia polska XIX wieku</i> by Bolesław Olszewicz	186
Part four – BIBLIOGRAPHIC MATERIALS FOR THE HISTORY OF THE 19th CENTURY CARTOGRAPHY IN THE CONTEXT OF THE COLLECTIONS OF CERTAIN LIBRARIES AND ARCHIVES	
<i>Grażyna Dudzicka, Irena Grzybowska</i>	
The 19th century thematic cartography of Polish lands in the collection of the Central Library of Geography and Spatial Organization in Warsaw	200
<i>Magdalena Lewnau</i>	
The contents of the cartographic collections of the Central Military Library in the light of Bolesław Olszewicz's <i>Kartografia polska XIX wieku</i>	206
<i>Andrzej Konias</i>	
The 19th century maps of Polish lands in the cartographic collection of the Earth Sciences Faculty of Silesian University	214
<i>Janusz Gołaszewski</i>	
The cartographic resources of the State Archives in Wrocław	221
<i>Paweł E. Wespiański</i>	
The cartographic image of degradation of urban space on the 19th century maps and plans upon the example of Żoliborz – a district of Warsaw	231
APPENDIX	
Bibliography of Bolesław Olszewicz's publications	235
<i>Lucyna Szaniawska</i>	
The tentative project of a central catalogue of the 19th century cartographic polonica	248